

DE PLAATS DER R. V. B. IN ONZE SAMENLEVING.

Het verbaast mij en waarschijnlijk velen met mij, geneeskundigen en niet-geneeskundigen, dat het mogelijk is, dat er een strijd kan ontstaan tusschen de R. V. B. en den geneeskundigen stand in ons land; dat een instituut, dat slechts zoo kort bestaat, slechts een matig belangrijke en begrensde functie heeft en waarschijnlijk zoo gemakkelijk vervangbaar is als de R. V. B., er kans toe ziet in strijd te komen met den geneeskundigen stand, wier functie in onze samenleving toch zoo oneindig veel belangrijker is en was, reeds langen tijd, voordat de R. V. S. was geboren.

Dat de R. V. B. geschillen heeft met eenige geneeskundigen, wel dat acht ik vooral in onze in sommige opzichten zoo democratischen tijd, zeer natuurlijk. Onze stand heeft haar instellingen om bij dergelijke kwesties als rechter op te treden; hier klopt noch de R. V. B. noch een ander ooit tevergeefs aan.

Het is echter als vaststaand aan te nemen, dat de gewoonten, zooals de geneeskundige stand die in den loop der jaren toepaste en goedkeurde, als goed zijn aan te merken en dat zij passen in hun tijd. Dit werd steeds en kan ook thans gelukkig nog veilig worden aangenomen; indien dit in twijfel getrokken moet worden, welnu, dan is het met de waardigheid van onzen stand gedaan.

Het is daarom opmerkelijk, dat bij de jongste geschillen tusschen de R. V. B. en onzen stand, eerstgenoemde de wenschen van onzen stand eenvoudig zonder opgaaf van redenen negeert en de hare ons zonder meer oplegt. Toont zij daarmee niet een hoogst bedenkelijke zelfoverschatting, een gemis aan kennis der plaats, die zij dient in te nemen, en geeft zij aldus zich zelf niet een testimonium paupertatis?

Ziehier één testimonium paupertatis. Zijn er niet meer? Wat de R. V. B. als staatsinstelling verricht, kunnen ook particuliere bedrijven doen. De regeling der ongevallen in het land- en tuinbouwbedrijf, waar het particulier initiatief de vrije hand heeft, geeft hiervan een voorbeeld, en wel een voorbeeld, dat het veel beter en veel goedkooper kan. Talloos zijn de klachten over de R. V. B., over papieren rompslomp, over zeer onpractisch en zeer traag functioneeren, over willekeur en het niet beantwoorden aan het gestelde doel. Schier elke arts en elke werkgever zal er van kunnen vertellen. Een ingestelde enquête zou naar mijn oordeel zeker de wenschelijkheid van de toelating van het particuliere initiatief naar voren brengen.

Hier is het voornaamste punt genoemd; is de tijd niet aangebroken om te onderzoeken, of het niet juist zou zijn in beginsel het particulier initiatief toe te laten overeenkomstig dit bij het land- en tuinbouwbedrijf is geschied? Dat het een groote verbetering zou brengen, lijkt mij vast te staan.

Het gaat hier om een meer algemeene vraag, die mogelijk ook buiten onzen geneeskundigen kring belangstelling zal ontmoeten.

Vinkeveen, 15 November 1925.

M. A. DE JONG.

GENEESHEEREN CONTRA RIJKSVERZEKERINGSBANK.

Het komt er op aan, in het huidige meeningsverschil te komen tot het klaar besef, dat het voor ons gaat om twee zeer belangrijke dingen.

In de eerste plaats te beseffen, dat de in het tarief belichaamde poging, om op de dokters geld te besparen, niet een toevallig op zichzelfstaand ding is, maar een schakel in den keten van bezuinigingsmaatregelen, die sinds 1920 alle loontrekkenden ondergaan, en die ook voor onzen stand door andere gevolgd zal worden. De kracht, waarmee wij dezen op ons gerichten bezuinigingsmaatregel weten af te wijzen, zal niet alleen voor de R. V. B., maar ook voor de regeering, voor andere openbare lichamen en voor de ziekenfondsen een maatstaf wezen, tot hoever zij in de naaste toekomst met ons zullen probeeren te gaan.

In de tweede plaats te begrijpen, dat, hoezeer ook bij de geneesheeren de vragen van ethischen aard en prestige mogelijk belangrijker gevonden worden, dan de geldelijke, er bij de R. V. B. achter haar strijd met ons om de eerstgenoemde kwestie

zeer tastbare materiele belangen zich verschuilen. De Bank wil ons gaarne in alle ethische kwesties de volle maat en meer dan dat geven, indien het haar geen cent kost. Daarvoor is het nu eenmaal een bank, een geldelijk lichaam. Omgekeerd is haar hardnekkig vasthouden aan zulke dingen als de bevoegdheidsbepaling, onvoldoende arbitrage, enz. een bewijs voor onze stelling. De bovengenoemde zeer tastbare materiele belangen van de R.V.B. moeten wij evenwel niet in onze eigen beurs in de eerste plaats zoeken. Maar bij onze patiënten. De onafhankelijke behandelende huisarts en specialist staan de R.V.B. in den weg, om met de patiënten te doen, wat zij wil. Het is immers voor ons geen geheim, dat de belangen van de R.B.V., dat zijn geldbelangen, beter gediend zouden worden, indien de behandeling geheel en al ware toevertrouwd aan van haar afhankelijke geneesheeren. Nu zij die nog niet heeft, is iedere inperking van onze rechten voor onze tegenpartij een winst en een stap in de richting van het volslagen verlies der onafhankelijkheid van den voor de Bank werkzamen geneesheer. Anders gezegd: voor de Bank is de patiënt een nummer, voor den onafhankelijken, behandelenden huisarts of specialist een mensch met een ongeval. De strijd voor wat in onze kringen gelden als ethische belangen is een strijd vóór den patiënt tegen een geldelijk lichaam, dat als zoodanig geldelijke belangen behartigt en geen ethische.

Uit het bovenstaande blijkt voldoende, dat wij den strijd met de R.V.B. om het tarief moeten aanvaarden, en dat het onvergeeflijk zou wezen, om niet alles in het werk te stellen voor de overwinning.

De tegenpartij durft niet openlijk het offensief te beginnen, vandaar haar langdurig aarzelen in de langgerekte onderhandelingen. Mogelijk bedoelt zij een provocatie, teneinde bij een eventueele, gezamenlijke weigering onzerzijds de handen vrij te krijgen, om op haar manier te voorzien in de ongevallenbehandeling.

Het is, op zijn minst genomen, onvoorzichtig, om onzerzijds van de regeering in engeren zin, van den minister, een onpartijdige arbitrage te verwachten tusschen de R.V.B. en de geneesheeren. De regeering is, evenzeer als de Bank, onderhevig aan den invloed der groote geld-lichamen en ondernemersbonden. Hier een struisvogelpolitiek te willen volgen, zou voor ons noodlottig kunnen worden.

Wij doen beter, alleen te vertrouwen op eigen kracht, op de kracht van de beste vakorganisatie van geheel Nederland, die meer dan 90 pCt. der vakgenooten omvat. Dit is een kracht, die telt, en die wij niet moeten schromen, met haar volle gewicht in de weegschaal te werpen. Onze leuze moet derhalve zijn: Overeenkomst van de Bank met onze Maatschappij, die na het sluiten dier overeenkomst haar leden toestaat, om zich individueel op de bedongen voorwaarden te laten inschrijven.

In het onderhandelen en marchandeeren schuilt een groot gevaar. Hebben niet reeds nu in dezen strijd onze onderhandelaars, die te veel den strijd schuwen en willen vermijden, en dit reeds van te voren maar al te duidelijk te kennen geven, een groote fout begaan? De tegenpartij zou al heel dom zijn, als zij die fout niet wist te gebruiken.

Wie zijn onze bondgenooten? De publieke opinie der belanghebbenden, d.w.z. de arbeiders, die wij in hun vakorganisaties moeten opwekken, om ons ter zijde te staan. Het gaat ook om hun belangen en dat moeten wij hun aan het verstand weten te brengen.

Doen wij niet beter, den strijd te ontwijken? Het verliezen van den strijd kan voor ons nooit zoo noodlottig zijn, als het toegeven zonder strijd. Dit leert de ervaring van het vakvereenigingswezen. Wie strijdt, brengt zijn tegenpartij klappen toe en boezemt haar eerbied in, zoodat zij, bij een volgende gelegenheid, zich nog eens bedenkt, alvorens te beginnen. Een verloren strijd zou den geneesheeren kostelijke lessen leeren. Immers een geslagen leger leert zijn lessen het best.

Op het oogenblik is de eerst noodige maatregel het voeren van agitatie en propaganda onder de leden van al onze afdeelingen, ten einde te bewerken, dat zij allen schriftelijk verklaren, zich — ongeacht hoe over bijzaken van meening moge worden verschild — achter de besturen te plaatsen en hun collegae niet in den rug te zullen vallen. Vervolgens moet de publieke opinie in bovengenoemden

zin bewerkt worden. Tegelijkertijd moet ons hoofdbestuur, of anders een speciaal aan te wijzen Comité van Verweer overwegen, op welke wijze wij de R.V.B het best den voet dwars kunnen zetten. Het kan dan misschien blijken, o.a. dat een over het geheele land gelijkelijk opzeggen van onze overeenkomsten als ingeschreven geneesheeren niet de meest tactische zet is op het schaakbord.

Ten slotte moeten alle collegae, die begrijpen, welke groote belangen gemoeid zijn met onzen oogenschijnlijk min gewichtigen strijd over een tarief, hun vakgenooten inlichten en opwekken en een druk uitoefenen op onze bestuursleden, hen verantwoordelijk stellend voor een nederlaag door hun versagen.

Amsterdam,
16 November 1925.

E. E. SANDERS,
H. KOCH.

DE RESERVE-OFFICIEREN VAN GEZONDHEID EN DE DIENSTPLICHT.

Daar na het stuk van generaal SCHRIJVER, geen der ouderen iets van zich laat hooren, en ook SCHUT den moed laat zakken, wil ik toch nog eenige opmerkingen maken.

Dat juist de jongeren (zooals BOVENKAMP en ik zelf) hierover schrijven, is nogal duidelijk; de ouderen, die in of vóór 1920 zijn aangesteld, hebben niet of weinig last van de nieuwe regeling, daar zij op zijn laatst 1928 hun ontslag krijgen.

Generaal SCHRIJVER spreekt over den sterken druk op de practici bij den vroegeren toestand, door het om het andere jaar drie weken opkomen. In de practijk beteekent dit niet veel, daar dit zich meestal bepaalde tot éénmaal zes weken opkomen onmiddellijk na aanstelling, en verder tot nog één keer twaalf dagen opkomen na vier jaar. Nu drukt volgens mij iederen winter een cursus en om de vier jaar drie weken opkomen veel zwaarder.

Dat zich zoovelen voor de cursussen opgaven, bewijst niet hun sympathie daarvoor. Dit is zuiver gedwongen, daar zij immers, als zij het niet deden, om het jaar drie weken werden opgeroepen. In het stuk, dat wij ontvingen, maakt de mogelijkheid onder *c.* opgesteld, duidelijk den indruk van een strafmaatregel voor degenen, die het wagen *a.* of *b.* niet te kiezen.

Dat wij onder de oude regeling niet alle twee jaar werden opgeroepen, is duidelijk genoeg. Het is glad onmogelijk ieder jaar de helft van de reserve-officieren van gezondheid, nl. ruim 300, op te roepen: 1° omdat er geen beroepsofficieren zijn, om hen op te leiden; 2° omdat dit aan tractement en toelage ruim 300 maal *f* 200.—, dus ruim *f* 60000.— per jaar zou kosten.

Nu is gehandeld volgens het beginsel: verdeel en heersch. Wij mochten een keuze (?) doen, maar moesten binnen eenige dagen antwoorden. Tot gemeenschappelijk overleg was geen tijd. Wat had de inspecteur gedaan, als de 600 reserve-officieren eensgezind hadden gezegd: roep ons maar op, om de twee jaar? Denkt de generaal zelf, dat hij de *f* 60000.— per jaar had losgekregen van den minister? Er zijn nu een honderdtal gedupeerden, die de cursussen niet kunnen volgen en de helft hiervan kunnen *wel* om de twee jaar worden opgeroepen.

Wat is de vermindering van lasten, die deze regeling, vergeleken bij de militieplicht, voor ons brengt? Toen wij de verbintenis sloten, was het mobilisatie. Wij voorkwamen toen een diensttijd van eenige jaren; nu voorkomen wij een diensttijd van vijf maanden (de meeste reserve-officieren van gezondheid kunnen toch wel het diploma van voorgeoefendheid verkrijgen) plus herhalingsoefeningen.

Daarvoor komen wij op, twee maanden als student, éénmaal zes weken als reserve-officier en later om de vier jaar, dus nog tweemaal drie weken, plus de wintercursussen. Kan ons niet in aansluiting aan cursussen (en deze niet in den winter!) een taak worden opgegeven van militair-geneeskundigen aard om uit te werken. Roep ons dan zoo nu en dan vijf dagen of korter op, om die taak te overhooren; laat van voorschriften en reglementen, welke wij moeten kennen, eenige exemplaren meer drukken, dan nu geschiedt, en stuur ons deze; overhoor ook dit. Evenzoo met nieuwe inzichten betreffende gasoorlog, oorlogschirurgie, gewondenvervoer, enz.. Houdt dan als strafbepaling achter de hand, dat wij bij onvoldoende